

מסכת בבא בתרא

קונטרס הערות ר"פ חזקת הבתים [כת. ל:]

אוצר החכמה

לאכילה. ולפ"ז נצטרך תרתי לצאת ידי חומרות שני התירושים.

תוס' ד"ה אי מה כו' דא"כ הוי מסיק הכא גמ' דלא כהילכא כו'. עיי' מה שתירץ הר"ש מדרוויש בשמ"ק.

תוס' ד"ה עד, אע"ג דמילתא בלא טעמא הוא עכ"ל. אמנם לרש"י דחזקה לר"י מטעם מוחזק, כוונת המקשן היא דשור המועד בג' פעמים יוצא מחזקת תם וכד' נעשה מועד הכא נמי בג' אכילות יצא מחזקת בעלים הראשונים וכד' יהי' מוחזק. ומתירן הש"ס דבג' לבד החזקות נגמרות.

כ"ה ע"ב

תוס' ד"ה אלא, אי נמי כו'. צ"ע בשלמא למסקנא דג' שנים משום תקנה הצריכו טענה אלא להולכי אושא תועיל ראיית השתיקות גם לטענת שמא. וי"ל דפי' תירוצ' הגמ' דחזקת ג' שנים אינו בירור גמור אלא בצירוף טענת ברי (שהוא ג"כ קצת בירור כש"נ בע"ה לקמן דף ל"א ע"א בחזור וטוען). **רש"י** ד"ה ומשני וד"ה דומיא וד"ה התם. שיטת רש"י דבג' אכילות נעשה מוחזק והוי אידך מוציא מחבירו ואם מוחה אנן סהדי דהיה למחזיק לשמור שטרו ומוציאין מידו ואם מחאה שלא בפניו אינו מחאה אין כאן סהדי.

ועיי' תוס' ד"ה אלא מעתה מחאה, פי' ר"י כו'. שיטתן דג' שתיקות הוי ראייה למחזיק להוציא מחזקת הבעלים ואי מחאה שלא בפניו לא הוי מחאה אז אפי' לא מיחה אין ראייה משתיקתו דסבור שלא ישמע המחזיק.

גמ' קירב נגיחותיו לא כ"ש, אכלה תלתא פירי כו'. וצ"ע הרי באכילות בריחוק מזיקו יותר מבקירוב ומקפיד יותר. וק' לשיטת התוס' הנ"ל. וצ"ל דבהזיקות קטנות בקירוב מקפיד יותר מבגדולו בריחוק.

כ"ה ע"א

מתניתין והעבדים. עיי' ע"ב דלר' ישמעאל תלתא אספסתא בג' ירחי סגי, וצ"ע בעבד אומן שעשה ג' דברים שלימים תיסגי. וצ"ל דאכילת פירות העבד היא מלאכת כל רגע אפילו קודם השלמת תכלית פעולתו.

רש"י ד"ה שדה כו' ומאי היה חזקתו ר"י אומר. עיי' רגמ"ה ד"ה שדה בית הבעל, מחלוקתם היא מחלוקת רש"י ור"ח, כהא דדף ל"ו ע"ב אבל חכמים אומרים כו', אם הם ת"ק דמשנתנו. ועיי' מש"כ הרשב"א בשמ"ק כאן ועיי' קצות קמ"א סק"א.

רש"י ד"ה ומסק את זיתיו. אריכות לשונו כדברי אי נמי שבתוס' ד"ה כנס.

תוס' ד"ה שלשה. מחלוקת רש"י ותוס' לכאורה נובע ממחלוקתם בעמוד שני, דלרש"י לר' ישמעאל הוי מוחזק באכיל' ג' פעמים ע"כ בעינן זריעה וקצירה, ולתוס' הוי ראייה בג' שתיקות ובכניסת הפירות, ורק בשלישית בזריעה בלבד מקפיד, שהורגל שזריעתו ע"מ להכניס פירות.

בא"ד אבל ק' לר"י כו'. ולרש"י אספסתא בג' חדשים דווקא בשדה העומדת לאספסתא. רשב"א בשמ"ק.

בא"ד וא"ת היאך יהא ניכר כו' השתא א"ש נמי לרבנן כו'. עיי' רגמ"ה דלא בעי היכר עכ"פ לת"ק דר"י.

בא"ד וי"ל כו' ועוד אומר ר"י כו'. לכאורה ב' התירושים לא פליגי ובחד מהני סגי, וי"ל דפליגי ולתירוצ' א' אפי' בהיכר בעינן שיקח לעצמו ולתירוצ' ב' סגי בהיכר שאינו מניח לבעלים ליכנס. ועוד י"ל דלתירוצ' ב' בעינן הוראת בעלותו תדיר ולתירוצ' א' סגי בשחת אף שמפסיק בין אכילה

גמ' חדא ארעא בכולי באגא כו', אי נמי בהכי ניהא לי כו'. י"ל דאי נמי מוסיף אי שכיניו לא מוברי וי"ל דפליגי דללישנא קמא בעינן מוברי משום היזק ולבתרא סגי אפי' משום מניעות הרוות.

ועיי' תוס' ד"ה אמר, בד' ר"ח שהיו עדים וכולין. ועיי' רא"ש סי' ב' דאפי' במחזיק וכול ולהנ"ל ללישנא קמא יש לחלק דר"ח רק בעדים וכולין אבל במחזיק לא סגי בטעם מניעות הרוות. ועיי' רבינו גרשום שם דבמחזיק וכול בעי רצופין.

שם אמר אביי שיבבי כו' רבא אמר כו'. עיי' רבינו תם בתוס' סד"ה אמר מר זוטרא דאביי ורבא לא פליגי וי"א דפליגי עיי' שמ"ק.

שם דנקיטי כו' ואמרי למאן ליתיבי'. עיי' שמ"ק דלרשב"א ולר"ן הוי אכילה דשוכר מחמתו דמחזיק וחשיב כאלו אכל בעצמו, ולראב"ד מחזיק ע"י אכילת דמי הפירות היינו השכירות, ובנקיטי אגר ביתא מיירי דזקף השכיר להם השכירות במלוה וכקיבל דמי ואעפ"כ אינם נוגעים.

עיי' נימוק"י ושמ"ק דלא בעי שיאכל מחזיק יום אחד משום דבשליחותו אכלי והוא מד' הרשב"א. וצ"ע דמסיק שם לר' יונה דג' כתות שוכרים לא בעי שטר משום דהוי כשלוחיו של משכיר שהוא אחד, ורשב"א חולק. ולכאורה זהו סתירה בשיטת הרשב"א.

וצ"ל דחד יומא דבעינן לענין טוענין ללוקח שני, ולא שייך בכאן, דהמחזיק הוא המשכיר והוא בעצמו טוען, משא"כ בג' כתות שוכרין צריך שטר דעכ"פ יטעון המערער דלא ידע השייכות שבין ג' כתות הללו.

ור' יונה לכאורה סובר כראב"ד בשמ"ק דדמי השכירות היא החזקה ובוזה הוי המשכיר אחד, משא"כ בג' לקוחות דכל אחד מוסר במכירתו את חלק החזקה שהחזיק לחבירו. (ואם מחזיר הכסף לשוכרים עיי' תו"מ ק"מ ח' ובשמ"ק כאן).

תוס' ד"ה הני. ועיי' בשמ"ק בשם תוספי הרא"ש דהוי מגו דבי תרי. וצ"ל דתוס' לא מדין נאמנות מגו קא מקשי אלא דביש להם עצה אחרת לא הוו נוגעים. והרא"ש ס"ל דלא מהימנינן במגו

שם שהרי נביא עומד בעשר כו'. עיי' רש"י וקשה מנלן דבג' מהני. ות' רבינו יונה בשמ"ק דגם רבנן משור המועד ילפי אלא שהראייה דבפחות מג' שנים לא סגי. ושם בשם הרשב"א דמדלא הוזהירם הנביא מט' ש"מ דבג' שנים סגי.

כ"ט ע"א גמ' שתא קמייתא מיזדהר כו'. עיי' קצות ק"מ סק"ב דלנימוק"י תקנתא דרבנן ולרמב"ן (בחידושין דף מ"ב ד"ה הא) דאורייתא ואילמלא אחוי שטרך היתה חזקה בפחות מג"ש (וש' רשב"ם שהוא מדרבנן בדף נ"ה ע"ב ד"ה ישראל הבא). וצ"ע לרמב"ן בקושיית אביי אלא מעתה מחאה שלא בפניו דאף דאבד השטר אבל המערער מחה והקפיד. וי"ל דמיירי במוחה בסוף ג' והוא רק התראה לשמירת השטר.

ועדיין צ"ע מרב הונא מה טעם גברא דמובר באתרא דלא מוברי בעי רצופין הרי הו"ל להקפיד בשנה א', ואין סברא דגברא דמובר איזדהיר בשטרא לעולם. ודברי רמב"ן בעצמם תמוהין דמסיק דבלי השלמת ג"ש לא מהני לקטן. וקשה דקטן אובד מיד. וצ"ל דגם לרמב"ן תקנתא ולא פלוג. וא"ש הא דקטן ורצופין.

עיי' שמ"ק דהקפדה בג"ש, ואקושייא מבר אלישיב מתרין דעדיין הו"ל לאיזדהורי בשטר. ועיי' ברגמ"ה "כיון דהכי קים להו לרבנן דטפי לא מיזדהיר מכלל שאם יבוא ויערער אדם לאחר ג"ש אין בדבריו ממש". פי' דהמנהג שלא להזהר יותר מג"ש נחשבת כתקנה וזהו שורש חזקה. (ועיי' מש"כ דף ב' ע"א בריש מסכתין).

גמ' ומודי רב הונא באתרא דמוברי כו'. עיי' רשב"ם דדי לו בו' משמע דלא הוביר באתר דמוברי הוי חזקה וכן דעת רבינו ישעיה בח"מ קמ"א ד' והטור חולק, ועיי' ט"ז קמ"ט סק"ט שהק' מדף נ' ע"ב שחפר בורות כו' ותירץ דהתם יש לבעל תועלת בבור. ואכתי צ"ע דחזקה הבעל לא בתועלתו אלא בהזיקו לאשה ומאי שנא כאן. וצ"ל דמדהזיקו למערער ולא מיחה ראייה למחזיק אבל יש ראייה כנגדו שהזיק גם לעצמו וזה לא שייך בבעל שם. ויש לדקדק בל' ה"טז ריש סי' קמ"א שכ' דלא חש למחות ולא משום דהוי ראייה נגד ראי'.

דבי תרי משום דמספקינן שלא יכלו להשתוות בדעותיהם וא"כ הוי ספק נגיעה ופוסלת בעדות.

רשב"ם ד"ה אמר מר זוטרא כו' דטעין טענת ברי כו'. וברמב"ם פ' י"ב מה' טוען ה"ב דאפי' בטענת שמא. ובמה שהשמיט נקיטי זוזי עיי' במ"מ ובל"מ.

אמנם י"ל שמפרש דמר זוטרא אקושיית נוגעים בעדותם מסיק וסבר דנקיטי אגרא בדייהו לא מהני דחשדינן להו שכבר שילמו למחזיק והני זוזי אחרינא נינהו (ועיי' רמ"ה שכ' בדומה לזה) ובזה חולק הרמב"ם על הראב"ד בהשגה. ואין סתירה ממה שכ' הרמב"ם בפט"ו מעדות ה"ה, דשם מיירי בדלא טען מערער אפי' שמא, ע"כ לא חשדינן להו בלא טענתו.

אמנם מל' הרמב"ם משמע דלאו מטעם נגיעה אלא משום שמעידים על מעשה עצמם, והוא תמוה דא"כ בלא טען למה נאמנים (עיי' בקידושין מ"ג הן הן שלוחיו הן הן עדיו כו' ובכמה מקומות דהוי עדות [גם כשמעידין על מעשה עצמם]) וצ"ל דס"ל דכשמעידים על אחרים לא חיישינן לנגיעה ע"י חשד, דהעדות ברורה, ואינה נעקרת אלא בנגיעה ברורה, אבל במעידים על עצמם עד שלא יתברר שאין חשד נגיעה אין זה עדות.

ולרשב"א ודעמיה דס"ל דכשמחזיר אגרא לשוכרים הו"ל נוגעים וגם ס"ל דבנקיטי אגר בדייהו מהימני, גם למסקנא, אין לשאול מאי טעמא לא נחשדינהו משום דס"ל דשום עדות אינה בטילה אלא בנגיעה ברורה.

תוס' ד"ה אמר מר זוטרא, הק' ריב"ם כו' ולא פירכא כו'. הריב"ם סובר דבעי עדות אלילא, ותוס' סברי דלא בעי, וסמכין אאומדנא דידן ולתרווייהו אי בעינן עדים, היינו שואלין אותם. ועיי' רא"ש דס"ל דבעינן עדות אלילות (ומשמע דאין אנו יודעים לא מהני) ואעפ"כ אין שואלים דמסתמא כיוונו העדים גם ללילות ופליג אריב"ם בעיקר קושייתם.

כ"מ ע"ב בא"ד, ור"ח פי' כו' קאי אפירכא דרב יימר. עיי' חו"מ ק"מ ס"י והוא פי'

רבינו יונה בסוגיין. עיי' שמ"ק ד"ה וז"ל הרשב"א ומורי הרב ז"ל פירש כו'.

תוס' ד"ה ומודי רב הונא כו', ו' שנים כו'. וברשב"ם משמע דסגי בג'. וכן ברמב"ם פ' י"ב מטוען ה"ג. והראב"ד משיגו. ותמוה דהראב"ד בשמ"ק מכריע דבג"ש סגי. וצ"ל להראב"ד כבמרדכי כאן דבעשה מבית חנות שראוי לזה ולזה בעינן שש ובחנות ממש סגי בג'. ומדויק בל' הראב"ד בשמ"ק "הא דמוברי לאו משום דלהכי עבידי אלא משום דניחא להו בהכי (בעינן ו' שנים) אבל הני חנות' כו' דליממא עבידן כו' סגי בג' שנים". ועדיין ק' דבל' הרמב"ם משמע דמיירי בחנות ממש ואעפ"כ משיגו הראב"ד.

אמנם זה אינו, דמדויק בהשגו' שאינו חולק בעיקר הדין אלא שמשיג דגמרא מיירי לענין מפוזרות (ו' שנים) ולא מקוטעות (ג"ש) והיינו בעושה מבית חנות כבמרדכי.

רשב"ם ד"ה עיטרא, ואינו נראה לי כו' ג' לקוחות מצטרפו כו'. וי"ל ליש מפרשים דכשהגולן מוכר בשטר אינו כותב שטרו לשם קביעות רק דבאופן זה ישיג כסף בעד קרקע שאינו שלו, ואין בעל הקרקע מקפיד הלכך למחות מיד, משא"כ כשב' הגולנים עושים ביניהם שטר חלוקה לקביעות היה לו למחות תיכף.

ולא נמי י"ל דבג' לקוחות יש רק חזקה אחת דכל אחד מוסר זכות אכילתו לחבירו משא"כ כאן שהם שותפים שחלקו לזמנים כל אחד צריך להתחזק בפני עצמו בחלקו.

וברגמ"ה כאן מפרש כ"מ, ובדף מ"א פי' ג' לקוחות מצטרפים בלא שטר ואם נמכר בשטר אזי תיכף הוי חזקה.

רשב"ם ד"ה עליו כו' אבל בלא עדות כו' רב נחמן מודה דהמחזיק נאמן כו' שהפה שאסר כו'. וכן ברא"ש ריש פירקין. (הג"ה, עיי"ש אפי' בלא ג' שנים. וצ"ע דבתוך ג' מיוזדהר ולמה אין לו שטר וי"ל דיטעון שידע שאין עדים למערער ולא מיוזדהר). ועיי' ברי"ף כאן איכא מאן דפריש כו' והרי"ף הק' עליו מהא דכתובר' דף י"ז ומודי ר'

החידושים

בשנה אחרונה אפי' לא טריד בשוקי אינה חזקה, דלא מיחה משום שחשב לבוא בשנה אחרונה. ועיי' נימוק"י שכתב כן.

תוס' ד"ה לאו. בלא היה למערער עדים וטוען קמאי ידיי אכל המוכר יום אחד אפי' לא החזיק ג"ש, לתוס' מהני. טעמם דאכילת יום א' מצורף מוכר ולוקח לבעל דין אחד ומהני ללוקח טענת המוכר, וע"כ מהימן במגו.

ורשב"ם פליג עליהו בתרתי:

(א) בהחזיק ג"ש לא מהימן בטעין קמאי ידיי אכל יום אחד.

(אפשר) דטעמו דהא דמהימן במגו דלא הית' שלך הוא רק משום הפה שאסר, דלענין מגו הו"ל מגו להוציא. והפה שאסר הוא משום דאין לנו בהודאתו אלא ככל טענתו, וזהו רק בנוגע לטענה בעצם הדבר. אבל בענין אכילת החזקה לא שייך הפה שאסר, והו"ל מגו להוציא, וענין אכילת יום א' דמוכר, הוא משום דמצרפין אכילת לוקח והיום ההוא לחזקה אחת, ומשו"ה מהני טענת המוכר, וכיון דאכילת יום אחד בדין חזקה הוא, אינו בדין הפה שאסר, והוי כמגו בעלמא ולא מהני להוציא מחזקת מרא קמא. אמנם זה אינו, דכדף ל"ב ע"ב בהילכת' כוותיה דרבה בארעא, ע"כ לרשב"ם כשיטת ר"י בתוס' ד"ה והילכת', דמגו נגד חזקת מרא קמא אינו להוציא.

וצ"ל בטעמו דאכילת יום א' מהני לגדר טוענין ללוקח ותהיה חזקה שיש עמה טכנה, וזהו רק כשמתברר לב"ד אכילת יום אחד ע"י עדים, דאכילת חזקה צריכה להתברר רק בעדים, אבל מגו לא סגי למשוי ב"ד טוענין בעבורו.

ועיי' חי' הרמב"ן מ"א ע"ב ובנימוק"י שם ובעה"מ ובמלחמות בסוגי' דקריביה דרב אידי בר אבין. ועיי' ש"ך חו"מ קמ"ו ס"ק י"א ושם הביא ראיי' נגד שיטה זו ממטלטלין. וצ"ע דבמטלטלין ה"ה מוחזק משא"כ בקרקע. יע"ש בנתיבות ס"ק נ'.

(ב) אם לא החזיק ג' שנים אפי' הביא עדים שהחזיק המוכר יום א', ואפי' לא היה למערער עדים שהיתה שלו, לא מהני יום אחד דמוכר בלי חזקת ג"ש דלוקח.

יהושע כו' ומסיק דבהא מילת' מודי כולוהו תנאי וליכא מאן דפליג. וזולת זה צ"ע סברת איכא מ"ד. ועוד צ"ע דלדבריו סברת רבא משום מגו וא"כ מה טעם אמר רבא משום המוציא מחבירו.

ונראה ליישב, עיי' תוס' ל"ב: ד"ה אמאי כו' ותירץ ריב"ם דלא אמרינן מגו להוציא כו' דקרקע בחזקת בעלי' כו'. וזוהי סברת איכא מאן דפריש, דרב נחמן כרב יוסף דהוי מגו להוציא, ורבא כרבה דזה לא מיחשיב מגו להוציא מחזקת מרא קמא, אלא מגו להחזיק ביד חזקה דהשתא, ומש"ה אמר רבא המוציא מחבירו. וא"ש ג"כ קר' הרי"ף דסוגי' דכתובו' כמסקנת הגמ' בדף ל"ב דהילכתא כרבה בארעא והוא כסברת רבא בסוגיין.

והא דהרי"ף דחה פי' זה משום דלא ס"ל כריב"ם בפי' דברי רב יוסף (אולי כשאר פירושים שבתוספות) ואפשר דגם מודה לריב"ם במגו אבל סובר דהפה שאסר שאני, שאינו משום מגו אלא דלא אמרינן פלגינן דיבורי' בהודאת בעל דין.

ועוד ברי"ף שם אלא האי מעשה הכין פירושא כו' א"ל כו' בשכונני גוואי הואי ולא הוינא בהדך במתא בההוא עידנא דאת טעין דזבינתיה מנאי. ועיי' ברא"ש שהק' דא"כ מ"ט דרב נחמן. ודומה לפי' הרי"ף עיי' בנימוק"י דטען שהיה בארץ מרחקים שאין המחאה נשמעת.

ונראה לפירושיהן בסברת רבא ור"נ דלרבא תיקנו למחזיק שיהיה מוחזק, ועל המערער להביא ראיה, ולרב נחמן תקנת חזקה אינה בדין מוחזק אלא שתיקנו דאכילת ג' שנים וטענה יהיה כשטר, וצריך המחזיק לברר אכילתו, וכמו כן אפשרות טענתו.

ל' ע"א גמ' הכא לוקח קאי בנכסי. וצ"ע דרבא אדרבא לעיל דאמר משום איזהורי בשטרא. א"כ אין המחזיק מוחזק, ועליו להביא ראיה. בשלמא למ"ד חזקה מדרבנן א"ש דתקנו חכמים שיהי' מוחזק אלא אי חזקה דאורייתא קשה. וצ"ל דס"ל לרבא דחזקה עושה ריעותא בחזקת מרא קמא וממילא נשאר מוחזק.

גמ'. בשוקי בראי כו' דכל שתא ושתא אתית הכא. עיי' בשו"ע ובביאור הגר"א דאי לא אתא

אומר עד החלון חייב שבועה, דנהימני במגו דמה שהנחת אתה נוטל דפטור, ומתריצים כנ"ל, דאם טענתו אמת שהיתה עד החלון, למה לא טען מה שהנחת אתה נוטל, דגם זה הוא אמת).

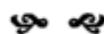
אמנם תיקשה ארשב"ם כ"ט: ד"ה עליו שכתב שם האי מגו דלא היתה שלך מעולם. ועל כרחינו לחלק דבאמת אין זה מגו וכנ"ל אמנם משום הפה שאסר אתינן עלה, דגדר הפה שאסר הוא שלא נוכל ללמוד מהודאתו יותר ממה שנכלל בכל טענתו, ומה שהודה דשל מערער היתה הרי שוב טוען שמכרה המערער. וכמש"כ לעיל בסמוך דרשב"ם פליג אתוס' בתרתי, ובזה מחלוקת שלישית, דרשב"ם סבר דבטענת "קמאי ידי זבנה מינך" בעינן דוקא חזקת ג"ש שתהיה מגו דמינך זבינתיה ואכלתיה ש"ח, ולהתוס' אפי' בלא ג"ש נאמן במגו דלא היתה שלך מעולם. ודברי רשב"ם צ"ע.

ועיי' רא"ש ובפילפל' חריפתא, ולפי דבריו אי טען לא היתה שלך מעולם שוב אינו יכול לטעון מפלגי' זבינתיה דזבנה מינך (ודלא כמו שכתבנו שיכול לומר לו ברר שהוא שלך קודם שאטעון טענותי) רא"ש שיטת רשב"ם. ועיי' ש"ך קמ"ו ס"ק י"ג שסובר דגם רשב"ם מודה לד' התוספות בזה.

(המעם דאין טוענין כ"ד בעבור המחזיק רק בהחזיק ג"ש, ומוכרו היה נאמן בלי מגו, אבל לטענה שצריך סיוע מגו לא שמעינן ליה. (וצ"ל דזהו דוקא בקרקע, שהרי טוענין ליורשין ולקוחות פרוע, והחילוק הוא דהתם משום מוחזקין וכאן במקום חזקת מ"ק אין טוענין רק בחזקת ג' שנים).

ועיי' ש"ך חו"מ קמ"ו ס"ק י"ג ד"ה מיהו. ושיטת רמב"ן בד"ן א' כרשב"ם וכנ"ל ובדין ב' כתוספות).

שם בא"ד מיגו דאי בעי אמר לא היתה שלך מעולם כו'. וברשב"ם הזכיר ב' פעמים מגו דאי בעי אמר מינך זבינתיה, ואולי סבר דלא היתה שלך מעולם לא הוי מגו, שהרי לא היה צריך ליטעון "לא הית' שלך מעולם" אלא הכוונה שהיה יכול ליטעון "קודם שאני משיב לך על טענותיך ברר לי בעדים או בשטר שהוא שלך" ומש"ה לא שייך מיגו, דאפי' אי נימא שטענתו אמת, למה לא טען מה שהיה יכול לטעון, שגם היא אינה שקר. וא"כ ע"כ שלא עלתה בדעתו הטענה ההיא, ולא אמרינן מגו אלא היכא דאם טוען אחת מש"ה עזב הטענה שהיה יכול לטעון משום שהוא שקר, וזהו בירור המגו (והרי זה דומה למה שמקשים העולם אהא דמתניתין שבועות מ"ב ע"ב בזה אומר עד הזיו זה

שואל שלא מדעת

סובר "גזלן הוי ואין לו דין שואל ופטור מן האונסין" והדברים מרפסין איגרא. ביאור הדברים עיי' תוס' ב"ק נ"ו ד"ה פשיטא דגזלן אין בו דין שומר ועיי' בריש סוגיין דצלוחית אבידה מדעת ורק דין שומר ושואל שייך באבידה מדעת אבל לא גדר גזילה.

ב"ה א' לשמיני א' תרצ"ד. מהדורא קמא.

פ"ח ע"א

ובשואל שלא בדעת קא מיפלגי. עיי' רגמ"ה דרבנן סברי שואל הוי ונתחייב באונסי' ור"י

